

Minuta
ședinței comune a GTL Control HIV/SIDA/ITS și GTL Control TB

Data: 10 martie 2022, ora 11:00

Locul ședinței: on-line (zoom meeting)

Participanți:

1. Iurie Climașevschi, SDMC, coordonatorul PN HIV
2. Valentina Vilc, IFP, coordonatorul PRTB
3. Iurie Bucinschi, IMSP DRN
4. Alexandrina Ioviță, Fondul Global
5. Svetlana Plămădeală, UNAIDS
6. Victor Volovei, IP UCIMP DS
7. Victoria Petrică, IP UCIMP DS
8. Violeta Teutu, IP UCIMP DS
9. Angela Alexeiciuc, IP UCIMP DS
10. Veronica Zorilă, IP UCIMP DS
11. Maia Rîbacova, SDMC
12. Tatiana Gulpe, IFP, PRTB
13. Andrei Corlăteanu, IFP
14. Lucia Pîrțina, Centrul PAS
15. Ruslan Poverga, AO Inițiativa Pozitivă
16. Ludmila Marandici, AO Inițiativa Pozitivă
17. Constantin Cearanovski, AO Inițiativa Pozitivă
18. Alina Cojocari, AO Inițiativa Pozitivă
19. Veaceslav Mular, Genderdoc-M
20. Ala Iațco, Unitatea pentru Echitate și Sănătate
21. Oxana Ruscineanu, AO SMIT
22. Pavel Ruscineanu, AO SMIT
23. Sergiu Cugut, AFI
24. Liliana Gherman, Fundația Soros Moldova
25. Vitalie Slobozianu, Fundația Soros Moldova
26. Igor Chilcevschii, LPTH
27. Ludmila Untura, AO Credința
28. Svetlana Ciobanu, Centrul Renașterea
29. Lilia Fiodorova, DNR
30. Vera Ciuchitu, Asociația Psihologilor din Tighina
31. Ina Tcaci, UNODC
32. Vitalie Rabinciuc, PULS
33. Serghei Tolstolicenco, PULS
34. Adelina Sochircă, CNC TB/SIDA
35. Silvia Stratulat, CNC TB/SIDA

Scopul ședinței: Discutarea aspectelor ce țin de acordarea serviciilor de prevenire și suport HIV/TB persoanelor refugiate din Ucraina

Subiectul # 1	Context și dezbateri (opțiuni/proponeri din partea participanților)
<p>Acordarea serviciilor de prevenire și suport HIV/TB persoanelor refugiate din Ucraina</p>	<p>Ședința comună a GTL Control HIV/SIDA & GTL Control TB a fost convocată de parteneri pentru a face o actualizare cu privire la acordarea serviciilor de prevenire și suport HIV/TB persoanelor refugiate din Ucraina și a discuta provocările apărute în acest context.</p> <p>La începutul ședinței, <i>coordonatorul PNHIV, Iurie Climașevschi</i>, a informat participanții despre faptul că serviciile ce țin de prevenirea HIV se acordă la solicitare tuturor persoanelor refugiate din Ucraina. În acest context, au fost înregistrate mai multe solicitări pentru acordarea serviciilor HIV la Râbnița, Tiraspol, Chișinău (SDMC) și Bălți. În cazul în care este necesară extinderea serviciilor acordate persoanelor din grupurile de risc în rândul celor veniți din țara vecină, Dl Climașevschi a menționat că trebuie de determinat care servicii adiționale le putem oferi, volumul acestora, cine le va acorda și sursele de finanțare. Dar în opinia Dlui este esențial să fie acordată prioritate serviciilor HIV/TB, deoarece sunt și alte organizații specializate care lucrează cu refugiaților.</p> <p>Tot în acest context, <i>Valentina Vilc, coordonatorul Programului de răspuns TB</i>, a informat, de asemenea, membrii GTL că sunt pacienți care primesc servicii TB pe ambele maluri ale Nistrului. Cu privire la necesitatea de a acorda și alte servicii refugiaților, Dna Vilc consideră că este mai oportun la moment să acordăm atenție activităților de informare în rândul refugiaților pe subiectul TB, simptome, tipurile de servicii TB pe care le pot primi, unde să se adreseze pentru suport. Medicii ftziopneumologi deja desfășoară astfel de campanii în centrele unde sunt persoane refugiate din Ucraina. Cât privește procurarea medicamentelor antituberculoase, Dna Vilc a menționat că, la inițiativa OMS, sunt organizate mai multe ședințe la care se discută despre crearea unor HUB-uri în cadrul cărora vor fi suplinite țările cu medicamente antituberculoase în contextul refugiaților. În prezent este complicat de evaluat necesitățile pe termen lung este important a asigura cu servicii TB persoanele care solicita azil.</p> <p>La rândul său, și <i>reprezentantul Dispensarului Republican de Narcologie, Iurie Bucinschi</i>, a anunțat despre faptul că s-au adresat pentru asistență beneficiari din rândurile refugiaților ucraineni și au beneficiat de serviciile DRN. A menționat că serviciile narcologice vor fi asigurate pentru refugiați în Bălți, Chișinău și Comrat.</p> <p><i>Alexandra Ioviță, reprezentantul Fondului Global</i>, a salutat efortul Rep. Moldova în acordarea suportului pentru persoanele refugiate. Serviciile medicale rămân a fi problematice ținând cont de fluxul mare de refugiați.</p>

Dna Ioviță a recomandat în acest sens echipelor din țară, prioritar, facilitarea accesului la informație, astfel încât oamenii să știe unde să se adreseze în cazul în care au nevoie de servicii medicale. Totodată, Fondul Global este în așteptarea Cererilor de la țări implementatoare, inclusiv Moldova, pentru a reprograma granturile existente. Acestea ar putea să servească anumite servicii HIV și TB, mai puțin serviciile generale ce țin de protecția socială. Excepții ar fi inițiative care ar avea totuși o tentă de prevenire a infecțiilor HIV și TB. Prin urmare, CCM-urile, PR, sunt încurajați să comunice cât mai urgent posibil echipelor de țară despre necesitățile concrete și cum granturile FG ar putea răspunde acestor necesități, inclusiv prin reprogramări, iar propunerile necesită a fi prezentate echipelor de țară a FG.

Vitalie Rabinciuc, Comunitatea PLUS, a precizat dacă e posibil de a asigura preparate de substituție în scopul evitării întreruperii tratamentului de substituție atât pentru refugiați, cât și pentru beneficiarii din țară.

Ca răspuns, reprezentantul FG a menționat că Ucraina beneficiază deja de un grant suplimentar acordat în contextul evenimentelor care este destinat inclusiv procurărilor de medicamente ARV și tratamentului de substituție cu metadonă. Cu privire la Moldova, aceste necesități urmează a fi comunicate.

Reprezentantul Dispensarului Republican de Narcologie, Iurie Bucinschi, a menționat că cantitățile solicitate de Buprenorfin au fost recepționate de DNR și sunt în așteptarea primelor transe de Metadona către 5 aprilie curent, confirmate prin scrisoarea de la Sanfarm-prim.

Victoria Petrica, RP IP UCIMP, a atenționat faptul că în contextul crizei economice prețul anumitor servicii, produse a crescut. Prin urmare, trebuie să se țină cont de acest lucru și să nu recurgem grăbit la reprogramarea economiilor grantului FG. Dacă este posibil de solicitat finanțări suplimentare pentru alte servicii acordate refugiaților atunci este salutar, dar a reiterat recomandarea de a păstra economiile pentru activitățile de bază ale grantului FG.

Și ***reprezentantul AO SMIT, Oxana Rucsineanu***, consideră prematur să se recurgă la economiile grantului FG, iar în cazul în care sunt într-adevăr anumite necesități urgente să fie comunicate și să fie scrisă o cerere pentru finanțare suplimentară către FG.

Victor Volovei, Recipientul Principal al granturilor FG, UCIMP, a informat membrii GTL despre faptul că în cadrul ședințelor cu parteneri externi din sănătate, se recomandă colaborarea consolidată pe domeniul HIV, în principal intensificarea distribuirii informațiilor și mesajelor utile, astfel încât persoanelor refugiate să le fie clar unde să se adreseze pentru a primi acces la serviciile medicale. Totodată, DI Volovei a recomandat partenerilor să nu mizeze pe economiile curente ale grantului FG. În acest sens, a reiterat

faptul că stocuri de medicamente la moment sunt suficiente, la fel și resurse pentru serviciile de prevenire HIV/TB. La alte procurări suplimentare nu e cazul de recurs, dat fiind faptul că nu există încă o estimare concretă a necesităților, dar și a refugiaților care vor rămâne în țară.

În continuare, DI Volovei, a adus la cunoștința participanților despre intenția USAID de a acorda asistență tehnică Rep. Moldova pe componenta COVID în cadrul grantului FG. În opinia RP, nu este necesară această asistență deoarece componenta COVID este în proces de implementare și include suficiente activități de soluționare a problemelor ce țin de infecția COVID în contextul serviciilor HIV și TB. O propunere ar fi de recomandat această asistență tehnică pentru activități generale de țară destinate răspunsului național la COVID, spre exemplu domeniului de reabilitare a pacienților care au suferit în urma COVID-ului.

Ruslan Poverga, AO Inițiativa Pozitivă, a propus acordarea unei atenții sporite testării și screeningului în cadrul centrelor de refugiați. În același timp, a anunțat despre lansarea unui Call Center destinat refugiaților unde aceștia solicită diverse informații sau servicii. Totodată, DI Poverga a propus ca una dintre priorități să fie consolidată colaborarea organizațiilor active pe segmentul HIV și TB în asigurarea accesului la informații și serviciile screening & testare în centre de temporare de amplasare. Directorul AO Inițiativa Pozitivă a mai informat membrii GTL că, în prezent, se lucrează la deschiderea a patru centre de ajutor în situații de criză (Centru, Nord, Sud și Transnistria), în cadrul cărora persoanelor refugiate vor primi asistență focalizată pe caz și în baza unui algoritm definit. În cazul în care va fi necesară finanțare din sursele FG, Inițiativa Pozitivă v-a solicita modificări în contractul cu RP pe componenta monitoringul comunității unde s-au format economii.

DI Poverga s-a referit și la necesitatea monitorizării atente a stocurilor disponibile atât în contextul – testării refugiaților (teste) cât și terapiei de substituție (metadonă). Este important de a cunoaște cantitățile de metadonă din stoc la moment pentru a evita stockout-ul și de a implica ONGurile în HIV în prestarea serviciilor în cele patru centre de ajutor în situații de criză.

Reprezentantul Fundației Soros Moldova, Liliana Gherman a menționat că asistența oferită trebuie și poate fi coordonată. Resursele și eforturile trebuie conjugate. Să se țină cont de opțiunea de a face referire și către serviciile pe care alte organizații nu le pot presta. Trebuie elaborate algoritme clare pentru câteva grupuri. A recomandat o monitorizare atentă a Planului de achiziție a medicamentelor/produselor pentru a nu admite situații de livrare întârziată a medicamentelor/testelor/produselor de către contractanți.

Oxana Rucșineanu, AO SMIT, a informat despre câteva aspecte focusate pe segmentul TB – serviciile de screening pentru TB nu pot fi oferite în centre

de ajutor în situații de criză ca în cazul HIV, prin urmare va fi fortificată colaborarea cu Biroul de azil în vederea referirii persoanelor cu statut de refugiat în cazul solicitării screeningului TB.

Ina Tcaci, reprezentantul UNODC, a solicitat o confirmare în scris de la instituțiile responsabile cu privire la disponibilitatea stocurilor de metadonă.

Svetlana Ciobanu, Centrul Renașterea, a informat membrii GTL despre implicarea organizațiilor în teritoriu și problemele stringente cu care se confruntă refugiații – medicamente pentru diverse maladii, boli, alimentație specială pentru copii, consultanții psihologice adulților și copiilor. Una din probleme este recepționarea avizelor de la autoritățile responsabile pentru obținerea ajutoarelor din extern și a menționat necesitatea ajustării modalității și obținerii acestora în format electronic. Vorbitorul a confirmat posibilitatea de a realiza testarea HIV în cadrul centrelor din regiunea Sud.

Reprezentantul UNAIDS, Svetlana Plămădeală, a punctat câteva aspecte: 1) convocarea regulată a ședințelor GTL pentru a actualiza și monitoriza necesitățile de bază a refugiaților, 2) în anumite situații, s-ar găsi posibilitate de a solicita finanțări/reprogramări pentru necesități bine argumentate, 3) este esențială informarea activă a refugiaților în centrele de plasament, 4) a colecta informații despre necesitățile refugiaților pentru a identifica modalitățile de acoperire a acestora, 5) reiterarea unei dispoziții/circulare cu privire la atenționarea maternităților asupra necesității testării la HIV a femeilor însărcinate și în caz de necesitate asigurarea tratamentului de profilaxie.

Ala Iațco, Unitatea pentru echitate și sănătate, a recomandat să fie emisă o adresare din numele MS sau a programelor naționale către liniile fierbinți active pentru a asigura prezentarea informațiilor despre serviciile disponibile pe segmentul HIV și TB.

Mai multe organizații membri GTL, printre care și Gender Doc, LPTH, au menționat că găzduiesc refugiați din Ucraina și le oferă servicii complexe de asistență – cazare, alimentație, suport psihologic, juridic, transport etc. Acoperirea financiară a acestor servicii nu sunt din contul grantului FG. Astfel, este necesar de a identifica necesitățile refugiaților, costificarea acestora și colectarea de fonduri.

Liliana Gherman, FSM, a menționat necesitatea determinării tipurilor de servicii care pot fi oferite de către ONG din domeniul HIV și utilizarea resurselor din grantul FG pentru serviciile TB și HIV.

Ruslan Poverga a precizat dacă ONG-urile vor primi remunerare în cazul în care vor depista cazuri noi HIV. Coordonatorul PN HIV a confirmat acest lucru, organizația va beneficia de alocația în sumă de 1000 MDL.

	<p><i>Violeta Teutu, coordonatorul grantului HIV</i>, a reiterat importanța efortului conjugat în vederea acordării suportului persoanelor din Ucraina. În contextul economiilor generate la blocul de intervenții pentru prevenirea HIV, susținute din grantul FG, V. Teutu a informat membrii GTL despre discuțiile purtate de RP UCIMP cu PNHIV și FG în vederea utilizării economiilor pentru îmbunătățirea pachetului de servicii de prevenire HIV pentru GRSI. Astfel, pachetul atractiv de servicii pentru LS și BSB – care include investigații clinice la unele ITS, poate fi completat cu servicii de tratament pentru infecțiile depistate. Acest lucru are și menirea de a spori atractivitatea serviciilor susținute de către RP prin intermediul OSC-urilor și atragerea de noi beneficiari din aceste grupuri țintă. RP nu anticipează costuri adiționale/substanțiale pentru tratamentul ITS, estimându-se un buget de cca 100 lei/caz/ITS tratat. Mecanismul de prestare și monitorizare a serviciului dat va fi elaborat împreună cu echipa PN HIV. FG este dispus să accepte această completare a pachetului de servicii, dacă este susținere la nivel local. Respectiv, RP solicită poziția GTL în raport cu subiectul dat.</p> <p><i>Coordonatorul PNHIV</i> a salutat toate propunerile vociferate de parteneri în susținerea refugiaților veniți din Ucraina. Totodată, a recomandat să rămână prioritare serviciile HIV și TB în cazul în care se va decide anumite reprogramări în cadrul grantului FG.</p> <p><i>Ruslan Poverga</i> a propus ca grup pentru prestarea serviciilor de a include populațiile cheie, persoanele apropiate acestora și prestatorii/colegii de servicii pentru populațiile cheie.</p>
<p>Decizii/recomandări:</p>	<p>În urma discuțiilor membrilor GTL la ședința comună din 10/03/22 s-a agreat următoarele recomandări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fiecare organizație/instituție activă în HIV și TB să informeze maxim posibil despre ce servicii/asistență poate oferi refugiaților; • Implicarea activă a organizațiilor neguvernamentale HIV în serviciile de testare și screening în cadrul centrelor care găzduiesc refugiați, în cazul TB - asigurarea screeningului la solicitare sau în cazurile referite; • Discutarea suplimentară a aspectelor cu privire la realocarea economiilor din cadrul grantului FG pentru alte servicii acordate refugiaților în cazul în care vor fi depistate/comunicate necesități urgente; • Suplinirea pachetului atractiv de servicii pentru LS și BSB cu tratament la ITS din sursele grantului FG; • Prezentarea în scris a disponibilității stocurilor de metadonă de către DNR; • Monitorizarea permanentă de către Programele naționale și RP a situației cu privire la stocurile de medicamente disponibile și achiziția

	<p>acestora astfel încât livrările să fie realizate în termeni oportuni;</p> <ul style="list-style-type: none">• Includerea în calitate de beneficiari de servicii atât populațiile cheie, cât și persoanele apropiate acestora și prestatorii de servicii pentru populațiile cheie.
--	--

Secretariatul CNC